

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

<i>Zaaknummer:</i>	Z/25/095842
<i>Datum collegebesluit:</i>	dinsdag 4 november 2025
<i>Datum commissievergadering:</i>	maandag 1 december 2025
<i>Datum raadsvergadering:</i>	dinsdag 16 december 2025
<i>Soort Voorstel:</i>	Adviesnota
<i>Onderwerp:</i>	Startnotitie Participatie Omgevingsvisie
<i>Portefeuillehouder:</i>	
<i>Programma:</i>	P4. Fysieke leefomgeving
<i>Kernboodschap:</i>	De Omgevingswet verplicht gemeenten om een Omgevingsvisie vast te stellen. Om dit te realiseren wordt de Startnotitie Omgevingsvisie Participatie vastgesteld. Deze startnotitie beschrijft de procedure voor het participatieproces voor de Omgevingsvisie en de verdere stappen daarna.
<i>Bijlagen:</i>	Startnotitie Participatie Omgevingsvisie
<i>Beslispunten:</i>	1. De Startnotitie Participatie Omgevingsvisie vast te stellen
<i>Relatie met:</i>	☐ Agendapunt: ☐ Toezegging: ☒ Amendement/motie: Motie 316 ☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Startnotitie Participatie Omgevingsvisie

Inleiding

Op grond van de Omgevingswet moet de gemeente Wassenaar vóór 1 januari 2027 een Omgevingsvisie vaststellen. Daarom is in 2023 begonnen met de eerste fase van het traject

Omgevingsvisie. In mei 2023 heeft het college de raad met het 'Spoorboekje Omgevingswet mei 2023' geïnformeerd over de gefaseerde opstelling van de Omgevingsvisie. Inmiddels is er een voorstudie gedaan in de vorm van de "Eerste Proeve" Omgevingsvisie. Deze "Eerste Proeve" is ter kennisname gedeeld met de raad, in de raadsinformatiebrief van 12 mei 2025. De "Eerste Proeve" is géén concept of ontwerp-Omgevingsvisie, maar een Voorstudie concept Omgevingsvisie. In de 1e proeve zijn 6 thema's opgenomen, aansluitend bij de andere visies binnen de gemeente zoals de Economische visie en de Woonzorgvisie, die richting geven aan het vervolgproces. Het betreft thema's die over het algemeen in Omgevingsvisies worden gebruikt, en als werkhema's worden toegepast. Het gaat om de volgende thema's:

1. Waardevol groen, erfgoed en klimaatadaptief
2. Leefbaar en aantrekkelijk wonen
3. Economisch vitaal
4. Bereikbaarheid en toegankelijk
5. Gezond en veilig
6. Duurzaam en energieneutraal

Naar aanleiding van de eerdere behandeling in de raad is de tijdslijn van de behandeling van de Omgevingsvisie aangepast. Deze is nu zo ingericht dat de wettelijke termijn van 1 januari 2027 behaald zal worden.

In deze startnotitie wordt geschetst welk proces rondom de participatie doorlopen zal worden. Als eerste zal een uitgebreid participatietraject worden opgestart, waarna een participatiedocument zal worden opgeleverd. Op basis van het participatiedocument en de eerste proeve zal er een ontwerp Omgevingsvisie opgesteld worden die aan de raad voorgelegd zal worden.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de Omgevingsvisie, wordt voldaan aan de wettelijke verplichting vanuit de Omgevingswet. Daarbij biedt de Omgevingsvisie een actueel beleidskader voor de ruimtelijke ontwikkeling binnen de gemeente. Door het toepassen van de verplichte participatie is er draagvlak gecreëerd ten behoeve van de Omgevingsvisie.

Argumenten

1.1 Het participatieproces draagt bij aan de maatschappelijke doelen volgens de Omgevingswet

De Omgevingsvisie nodig is voor het toetsen van projecten en het verlenen van vergunningen. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de doelstellingen van de Omgevingswet. Het betreft het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van de brede maatschappelijke behoeften.

1.2 De startnotitie is de uitwerking van het Spoorboekje volgens het college besluit van 3 maart 2020

Elke gemeente een Omgevingsvisie zal moeten vaststellen volgens de Omgevingswet. De startnotitie vormt de basis voor de verder uitwerking van de Omgevingsvisie voor de tweede fase. Het Spoorboekje vormt de basis voor de verdere uitwerking van de tweede fase. Inmiddels zijn er nieuwe inzichten, ervaringen en ontwikkelingen ontstaan over de Omgevingswet. Deze zijn in de startnotitie vertaald naar een aangepast participatieproces.

1.3. De participatie is een verplicht onderdeel volgens de Omgevingswet en levert een bijdrage aan het draagvlak voor de Omgevingsvisie

Het opstellen van de Omgevingsvisie zal gemeentebreed worden opgepakt. Aan de hand van deze startnotitie voor de Omgevingsvisie, zal een participatietraject worden gestart. Met behulp van het participatiekompas en ervaringen met de participatie voor de Noordrand, gaan bewoners meedenken (trede 2 van het participatiekompas). Op participatieniveau worden bewoners zeer actief betrokken bij de voorbereiding van de visie, en worden ze meegenomen in de beeldvorming van de visie. De raad wordt over het participatiedocument geïnformeerd.

Planning vaststelling Omgevingsvisie

1	Participatiedocument	April 2026
2	Ontwerp Omgevingsvisie naar de raad	Juni 2026
3	Terinzagelegging Omgevingsvisie	Juli 2026
4	Vaststelling Omgevingsvisie	December 2026

Planning participatieproces

	Periode:	Activiteit:
1	December 2025	Uitzetten enquête Er wordt een brede enquête uitgezet waarvan de opbrengsten als input gebruikt worden voor de participatie in de maand februari.

2	Februari 2026	Maand van de Omgevingsvisie: in de maand februari worden verschillende participatiemomenten georganiseerd voor de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in Wassenaar.
3	Maart 2026	Opstellen participatiedocument
4	April 2026	Terugkoppelingsmoment naar de deelnemers aan het participatieproces

In aanloop naar de maand van de Omgevingsvisie, zijnde februari, zal er in december een enquête uitgezet worden om de eerste input op te halen. Deze opbrengst kan gebruikt worden om de participatie in februari verder in te richten. De participatie in de maand van de Omgevingsvisie zal op verschillende manieren plaatsvinden waarbij er specifiek aandacht voor jongeren is.

Alle participatie wordt gebundeld in een participatiedocument, dit document wordt gepubliceerd op de gemeentelijke site maar er zal daarnaast ook een terugkoppelingsmoment plaatsvinden waarbij bewoners kunnen terugzien wat er met de opbrengsten is gedaan.

Het participatiedocument zal aan de raad worden voorgelegd, zodat de raad de opbrengsten van de participatie kan meewegen in de besluitvorming rondom de (ontwerp) Omgevingsvisie.

Kanttekeningen

1.1. De participatie is ingeperkt

Om de deadline van 1 januari 2027 te halen is het participatieproces ingeperkt tot een maand. Hierdoor zou gesteld kunnen worden dat de participatie beperkt uitgevoerd zal worden. Door de participatie echter in twee delen te doen, allereerst de enquête en vervolgens de daadwerkelijke participatie, wordt er zoveel mogelijk informatie opgehaald. Alle opgehaald informatie wordt opgenomen in het participatiedocument. Dit participatiedocument zal als een van de onderleggers dienen voor de ontwerp Omgevingsvisie.

Uitvoering: Financiën

De activiteiten vallen binnen de begroting van de kostenplaats Ruimtelijke Ordening, waarop een bedrag van € 125.000 is geraamd voor de startnotitie opstellen Omgevingsvisie Wassenaar. De kosten voor het opstellen van het participatiedocument worden geraamd op € 45.000. Het resterende budget is nodig voor het opstellen van het ambitiedocument, het ontwerpen van de Omgevingsvisie en de vaststelling van de Omgevingsvisie.

Uitvoering: Juridisch kader

Bevoegdheid

Artikel 3.1 t/m 3.3 van de Omgevingswet biedt de juridische grondslag voor de Omgevingsvisie. Op grond van deze bepalingen zijn gemeenten verplicht om één Omgevingsvisie vast te stellen en is de raad bevoegd gezag. Het college van B&W bereidt deze besluitvorming voor op grond van artikel 160, lid 1, Gemeentewet.

Invoeringswet Omgevingswet

Artikel 4.9, lid 1, bepaalt dat de gemeente uiterlijk op 1 januari 2027 een Omgevingsvisie moet hebben. De huidige structuurvisie blijft van kracht totdat de Omgevingsvisie in werking is getreden (artikel 4.9 lid 3).

Participatie

De kaders voor participatie zijn vastgesteld in de Verordening Inwonersparticipatie gemeente Wassenaar 2021 en de 'Wet versterking participatie op decentraal niveau' die op 1 januari 2025 in werking is getreden. Op de voorbereiding van de Omgevingsvisie is de algemene openbare voorbereidingsprocedure volgens afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht van kracht.

Publicatie

De Omgevingswet stelt eisen aan publicatie van de (ontwerp-)Omgevingsvisie.

Uitvoering: Communicatie, Bekendmaking en Inwonersparticipatie

De startnotitie wordt als leidraad gebruikt voor de participatie. De communicatie over de diverse onderwerpen gaat via de bekende en minder bekende platforms, zoals de website en De Wassenaarse Krant. De bekendmaking gebeurt volgens de wettelijke eisen.

De participatie zal worden ingevuld door diverse vormen van participatie. Allereerst zal er een (digitale) enquête worden gehouden, waarmee met open vragen ideeën worden opgehaald. Daarnaast worden er themasessies gehouden, waarin aan de hand van stellingen discussies worden gehouden. Ook worden er inloopavonden gehouden waarin thema's worden voorgelegd en om feedback wordt gevraagd. Met een kleinere groep bewoners en belanghebbenden worden werkateliers georganiseerd om dieper op de zes thema's in te kunnen gaan. Alle reacties, ideeën en suggesties worden verzameld, geassocieerd en uitgewerkt in een participatiedocument. Uiteindelijk worden de uitslagen van alle gremia teruggekoppeld naar alle diverse doelgroepen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. A.P.A. Oostermeijer,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester